

Рекомендовано
на засіданні кафедри
транспортного зв'язку
прот. № 1 від 30.08.2024 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Освітній рівень перший (бакалаврський)
Галузь знань 17 Електроніка та телекомунікації
Спеціальність 172 Телекомунікації та радіотехніка
Освітня програма Телекомунікації та радіотехніка
Проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Лектор:
Штомпель Микола Анатолійович (доктор технічних наук, професор),
Контакти: +38 (057) 730-10-81, e-mail: shtompel.mykola@kart.edu.ua

Асистент лектора:
Штомпель Микола Анатолійович (доктор технічних наук, професор),
Контакти: +38 (057) 730-10-81, e-mail: shtompel.mykola@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: понеділок з 14.10-15.30

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Комп'ютерне моделювання відіграє важливу роль при впровадженні новітніх технологій, у тому числі при дослідженні телекомунікаційної інфраструктури підприємств. При цьому постійно зростають вимоги щодо кількісного складу та якісних показників різноманітних телекомунікаційних систем.

У даному курсі розглядаються основи теорії моделювання систем, принципи моделювання телекомунікаційних систем та їх складових, розглядаються особливості моделювання випадкових величин, підходи до планування модельних експериментів при дослідженні телекомунікаційних систем, принципи оброблення і аналізу результатів моделювання телекомунікаційних систем.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавлять питання застосування комп'ютерного моделювання при дослідженні об'єктів телекомунікаційної інфраструктури, у тому числі залізничного транспорту, то Вам потрібно саме це!

Від здобувачів очікується: базове розуміння телекомунікаційних систем та мереж, у тому числі залізничного транспорту, основ телекомунікацій, а також обізнаність в питаннях передавання інформації засобами телекомунікацій.

Перша частина курсу присвячена основам теорії моделювання систем, методам моделювання телекомунікаційних систем та випадкових величин, а друга частина курсу – принципам планування модельних експериментів, оброблення і аналізу результатів моделювання при дослідженні телекомунікаційних систем, а також методам моделювання параметрів і складових телекомунікаційних систем.

Команда викладачів і Ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто – у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається протягом семестру, дає студентам глибоке розуміння принципів комп'ютерного моделювання, що знаходять застосування у сучасних телекомунікаційних системах та мережах, у тому числі в умовах залізничного транспорту.

Курс складається з лекцій та практичних занять. Курс супроводжується пояснально-ілюстративним та наочним матеріалом. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень на заняттях.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Матеріал для самостійної роботи	
	Обговорення на заняттях	
	Практичні заняття	
	Лабораторні заняття	
	Консультації	
	Залік	

Практичні та лабораторні заняття курсу передбачають виконання завдань щодо дослідження принципів моделювання телекомунікаційних систем та їх складових,

розробки моделей телекомунікаційних систем та їх складових, аналізу принципів реалізації моделювання методів обробки інформації та випадкових величин.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://metod.kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення на заняттях. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного заняття. Під час обговорення ми запропонуємо Вам критично поміркувати над тим, як використовуються принципи моделювання при дослідженні об'єктів телекомунікаційної інфраструктури, у тому числі в умовах залізничного транспорту. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що Ви думаєте!

Приклади питань для обговорення на заняттях:

- 1) Назвіть особливості моделювання телекомунікаційних систем.
- 2) Поясніть принципи планування модельних експериментів.
- 3) Наведіть приклади засобів моделювання телекомунікаційних систем.

Теми курсу

Тема 1. Основи теорії моделювання систем.

Тема 2. Методи моделювання телекомунікаційних систем.

Тема 3. Методи моделювання випадкових величин.

Тема 4. Планування модельних експериментів при дослідженні телекомунікаційних систем.

Тема 5. Оброблення і аналіз результатів моделювання телекомунікаційних систем.

Тема 6. Моделювання параметрів і складових телекомунікаційних систем.

Лекції, практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Теми лекцій.

Основи моделювання систем.

Види моделювання.

Основи математичного моделювання телекомунікаційних систем.

Принципи математичного моделювання телекомунікаційних систем.

Засоби математичного моделювання телекомунікаційних систем.

Основи моделювання випадкових величин.

Принципи моделювання випадкових величин.

Основи планування модельних експериментів.

Теми практичних занять.

Розробка математичних моделей телекомунікаційних систем.

Аналіз принципів реалізації математичного моделювання методів обробки інформації.

Аналіз принципів реалізації математичного моделювання випадкових величин.

Розробка математичних моделей складових телекомунікаційних систем.

Теми лабораторних занять.

Дослідження принципів створення моделей телекомунікаційних систем.

Дослідження принципів моделювання методів обробки інформації у телекомунікаційних системах.

Дослідження принципів моделювання випадкових величин для дослідження телекомунікаційних систем.

Дослідження компонентів телекомунікаційних систем.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, переводиться до державної шкали (5, 4, 3) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ЗАРАХОВАНО	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАРАХОВАНО	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Практичні заняття

Оцінюються за ступенем залученості (до 15 балів) та виконання завдання (до 15 балів). Ступінь залученості визначається рівнем виконання завдань самостійної роботи. Максимальна сума становить 30 балів.

Лабораторні заняття

Оцінюються за ступенем залученості (до 15 балів) та виконання завдання (до 15 балів). Ступінь залученості визначається рівнем виконання завдань самостійної роботи. Максимальна сума становить 30 балів.

Модульний контроль

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (10 питань в тесті). Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Залік

Підсумковий контроль знань здійснюється шляхом обчислення середньоарифметичної суми балів двох модульних оцінок за 100-бальною шкалою.

Результати навчання

Знати та застосовувати необхідні методи та засоби досліджень, розробляти та аналізувати математичні моделі об'єктів дослідження, що стосуються створення телекомунікаційних систем.

Вміння застосовувати сучасні досягнення у галузі професійної діяльності з метою побудови перспективних телекомунікаційних систем та мереж.

Команда викладачів:

Штомпель Микола Анатолійович (<http://kart.edu.ua/staff/shtompel-mikola-anatolijovich>). Отримав ступінь д.т.н. за спеціальністю 05.12.02 телекомунікаційні системи та мережі в УкрДУЗТ у 2018 році. Напрямки наукової діяльності: методи обробки інформації у телекомунікаційних системах та мережах, інфокомунікаційній інфраструктурі залізничного транспорту.

Кодекс академічної добродетелі

Порушення Кодексу академічної добродетелі Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/unit/cz-jakosti-vo>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної добродетелі УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>